

Bibliografie

- ARMELAGOS, G. J., GOODMAN, A. H., JACOBS, K. The Origins of Agriculture: Population Growth during a Period of Declining Health. *Population and Environment*, 13, 1991, č. 1, s. 9–22.
<https://doi.org/10.1007/BF01256568>
- AYALA, F. J., ESCALANTE, A. A., RICH, S. M. Evolution of *Plasmodium* and the recent origin of the world populations of *Plasmodium falciparum*. *Parassitologia*, 41, 1999, s. 55–68.
- BAR-ON, Y. M., PHILLIPS, R., MILO, R. The biomass distribution on Earth. *PNAS*, 115, 2018, č. 25, s. 6506–6511.
<https://doi.org/10.1073/pnas.1711842115>
- BARROW, J. D. *Nové teorie všeho. Hledání nejhlubšího vysvětlení*. Praha: Argo, Dokořán 2008.
- BECK, U. *Riziková společnost (Na cestě k jiné moderně)*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2004, s. 11 (Slovo úvodem).
- BERTALANFFY, L. von. *Člověk-robot a myšlení*. Praha: Svoboda 1972.
- BHASKAR, R. *A realist Theory of Science*. London: Routledge 2008.
- BOURKE, I. 'Unprecedented': How Bird Flu Became an Animal Pandemic. 2024. Dostupné z: <https://www.bbc.com/future/article/20240425-how-dangerous-is-bird-flu-spread-to-wildlife-and-humans>
- CAIDIN, M. *Cyborg*. New York: Arbor House 1972.
- CARRINGTON, D. Humans just 0.01% of all life but have destroyed 83% of wild mammals – study. *The Guardian*, 2018. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/environment/2018/may/21/human-race-just-001-of-all-life-but-has-destroyed-over-80-of-wild-mammals-study>
- CLYNES, M., KLINE, N. Cyborgs and Space. *Astronautics* 1960, s. 26–27, 74–76.
- COLLARD, M., TARLE, L., SANDGATHE, D., ALLAN, A. Faunal evidence for a difference in clothing use between Neanderthals and early modern humans in Europe. *Journal of Anthropological Archaeology*, 44, B, 2016, s. 235–246. <https://doi.org/10.1016/j.jaa.2016.07.010>
- CURTIS, T. P., SLOAN, W. T., SCANNELL, J. W. Estimating prokaryotic diversity and its limits. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 99, 2002, č. 16, s. 10494–10499. <https://doi.org/10.1073/pnas.142680199>
- DAHLBERG, L. Cyberspace and the public sphere: Exploring the democratic potential of the net. *Convergence*, 4, 1998, č. 1, s. 70–80.
<https://doi.org/10.1177/135485659800400108>
- DEMERRITT, D. What is the 'social construction of nature'? A typology and sympathetic critique. *Progress in Human Geography*, 26, 2002, č. 6, s. 767–790. <https://doi.org/10.1191/0309132502ph402oa>
- DOEBLEY, J. F. The genetics of maize evolution. *Annual Review of Genetics*, 38, 2004, s. 37–59.
<https://doi.org/10.1146/annurev.genet.38.072902.092425>

- DOHNAL, R. Kostarika jako světový šampion boje proti klimatickým změnám. *Ekolist*, 2020. Dostupné z: <https://ekolist.cz/cz/zpravodajstvi/zpravy/kostarika-jako-svetovy-sampion-boje-proti-klimatickym-zmenam>
- ELHACHAM, E., BEN-URI, L., GROZOVSKI, J. et al. Global human-made mass exceeds all living biomass. *Nature*, 588, 2020, s. 442–444. <https://doi.org/10.1038/s41586-020-3010-5>
- EWALD, P. *The Evolution of Infectious Disease*. Oxford: Oxford University Press 1993. <https://doi.org/10.1093/oso/9780195060584.001.0001>
- FISHER, J. B., HINDE, R. A. The opening of milk bottles by birds. *British Birds*, 42, 1949, s. 347–357.
- FLEGR, J. *Zamrzlá evoluce: aneb je to jinak, pane Darwin*. Praha: Academia 2017.
- FREUD, S. *Vybrané spisy I*. Praha: Avicenum 1991.
- FUKUYAMA, F. *The End of History and the Last Man*. New York: Free Press 1992.
- GERBER, P. J., STEINFELD, H., HENDERSON, B., MOTTET, A., OPIO, C., DIJKMAN, J., FALCUCCI, A., TEMPION, G. *Tackling climate change through livestock – A global assessment of emissions and mitigation opportunities*. Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO), Rome, 2013. Dostupné z: <https://www.fao.org/3/i3437e/i3437e.pdf>
- GIBSON, W. *Neuromancer*. Plzeň: Laser 1992.
- GLUCKMAN, P., HANSON, M. *Mismatch: The Lifestyle Diseases Timebomb*. Oxford: Oxford University Press 2006.
- GRAMSCI, A. *Selection from the Prison Notebooks*. New York: International Publishers 1983.
- HAKKEN, D. *Cyborgs@Cyberspace? An Ethnographer Looks at the Future*. London: Routledge 1999.
- HALACY, D. C. *Cyborg: Evolution of the Superman*. New York: Harper & Row 1965.
- HARAWAY, D. Manifest kyborgů: Věda, technologie a socialistický feminismus ke konci dvacátého století (1985). In: BARŠA, P. (ed.). *Sborník prací Fakulty sociálních studií brněnské univerzity – Sociální studia 7*. Brno: Masarykova univerzita 2002, s. 51–58.
- IEA. *World Energy Outlook 2023*. Dostupné z: <https://www.iea.org/reports/world-energy-outlook-2023>
- JONES, K. R. et al. The Location and Protection Status of Earth's Diminishing Marine Wilderness. *Current Biology*, 28, 2018, č. 15, s. 2506–2512. <https://doi.org/10.1016/j.cub.2018.06.010>
- LANE, J. V., JEGLINSKI, J. W. E., AVERY-GOMM, S., BALLSTAEDT, E., BANYARD, A. C., BARYCHKA, T., ...; VOTIER, S. C. High pathogenicity avian influenza (H5N1) in Northern Gannets (*Morus bassanus*): Global spread, clinical signs, and demographic consequences. *Ibis*, 166, 2024, č. 2, s. 633–650. Dostupné z: <https://doi.org/10.1111/ibi.13275>
- LATOURE, B. *Nikdy sme neboli moderní: esej o symetrickej antropológii*. Bratislava: Kalligram 2003.
- LATOURE, B. *Politiques de la nature: Comment faire entrer les sciences en démocratie*. Paris: La Découverte 1999.
- LATOURE, B. *Zpátky na zem. Jak se vyznat v politice Nového klimatického režimu*. Praha: Neklid 2017.
- LAUDAN, L. *Progress and Its Problems – Towards a Theory of Scientific Growth*. London, Berkeley: University of California Press 1978.
- LEVY, S. *Hackers, Heroes of the Computer Revolution*. New York: Anchor/Doubleday 1984.
- LI, Y. et al. On the origin of smallpox: Correlating variola phylogenics with historical smallpox records. *Proceedings of the National Academy of Sciences USA*, 104, 2007, č. 40, s. 15787–15792. <https://doi.org/10.1073/pnas.0609268104>
- LIEBERMAN, D. E. *Příběh lidského těla: evoluce, zdraví a nemoci*. Brno: John Melvil Publishing 2016.
- LIEBERMAN, D. E. *Toward an Evolutionary Biology of Language*. Cambridge: Harvard University Press 2006. <https://doi.org/10.4159/9780674274839>
- LIKAVČAN, L. Planetární historie: antropocén a estetika katastrof. In: BENDOVI, E., HRDINA, M., PIORECKÁ, K. (eds.). *Člověk a společnost 19. století tváří v tvář katastrofě*. Praha: Academia 2017. Dostupné z: <https://www.likavcan.com/articles/planet%C3%A1rn%C3%AD-historie-antropoc%C3%A9n-a-estetika-katastrof>
- LUHMANN, N. *Ecological Communication*. Chicago: University of Chicago Press 1989.
- MACEK, J. Kyborg aneb cesta tam a zase zpátky. In: FLAŠAR, M., HORÁKOVÁ, J., MACEK, P. et al. *Umění a nová média*. Brno: Masarykova univerzita 2011.
- MACEK, J. *Raná kyberkultura*. Brno: Masarykova univerzita 2004. Magisterská práce, Fakulta sociálních studií, Katedra mediálních studií a žurnalistiky, vedoucí práce Mgr. David Kořínek.
- MAREK, L. *Ptačí chřipka se změnila a decimuje divočinu. Nic podobného se ještě nestalo*. 2024. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-ptaci-chripka-se-zmenila-a-decimuje-divocinu-nic-podobneho-se-jeste-nestalo-265660>
- MATURANA, H., VARELA, F. *Strom poznání*. Praha: Portál 2016.
- METZ, L., LEWIS, J. E., SLIMAK, L. Bow-and-arrow, technology of the first modern humans in Europe 54,000 years ago at Mandarin, France. *Science Advances*, 9, 2023, č. 8, s. 1–15.
- MONBIOT, G. The most damaging farm products? Organic, pasture-fed beef and lamb. *The Guardian* 2022. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/environment/2022/aug/16/most-damaging-farm-products-organic-pasture-fed-beef-lamb>
- MOUDR, V. „Zamrzlá“ interpretace evoluční ontologie?. *Filosofický časopis*, 63, 2015, č. 4, s. 581–593.

- MÜLLER, M., SCHURR, C. Assemblage Thinking and Actor Network Theory: Conjunctions, Disjunctions, Cross-fertilisations. *Transactions of the Institute of British Geographers*, 41, 2016, č. 3, s. 217–229. <https://doi.org/10.1111/tran.12117>
- MURRAY, M. S. Bethke Crashes the Cyberpunk System. *Arizona Daily Wildcat*, October 8 1997. Dostupné z: https://web.archive.org/web/20151013020845/http://wc.arizona.edu/papers/91/32/13_1_m.html
- O'KEEFE, P., WESTGATE, K., WISNER, B. Taking the naturalness out of natural disasters. *Nature*, 260, 1976, č. 5552, s. 566–567. <https://doi.org/10.1038/260566a0>
- OKIN, G. S. Environmental impacts of food consumption by dogs and cats. *PLoS One*, 12, 2017, č. 8. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0181301>
- POHL, F. *Man Plus*. Plzeň: Laser 2010.
- POLLINI, J. Bruno Latour and the Ontological Dissolution of Nature in the Social Sciences: A Critical Review. *Environmental Values*, 22, 2013, č. 1, The White Horse Press, s. 25–42. <https://doi.org/10.3197/096327113X13528328798192>
- PRIGOGINE, I., STANGERS, I. *Řád z chaosu: nový dialog člověka s přírodou*. Praha: Mladá fronta 2001.
- RENDAL, L., WHITEHEAD, H. Culture in Whales and Dolphins. *The Behavioral and Brain Sciences*, 24, 2001, s. 309–324. <https://doi.org/10.1017/S0140525X0100396X>
- SAPOLSKY, R. M. Culture in Animals: the case of a non-human primate culture of low aggression and high affiliation. *Social Forces*, 85, 2006, č. 1, s. 217–234. <https://doi.org/10.1353/sof.2006.0142>
- SHINE, J. et al. Letter – Draft Kosciuszko National Park Wild Horse Heritage Management Plan. *Australian Academy of Science*, 2021. Dostupné z: <https://www.science.org.au/supporting-science/science-policy-and-analysis/submissions-government/letter-draft-kosciuszko-national-park-wild-horse-heritage-management-plan>
- SU, B., MARTENS, P., ENDERS-SLEGERS, M. A neglected predictor of environmental damage: The ecological paw print and carbon emissions of food consumption by companion dogs and cats in China. *Journal of Cleaner Production*, 194, 2018, s. 1–11. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2018.05.113>
- ŠMAJS, J. Ekonomika a příroda – filosofická reflexe problému. *Ekonomický časopis*, 58, 2010, č. 3, s. 126–143.
- ŠMAJS, J. *Evoluční ontologie kultury a problém podnikání*. Brno: Doplněk, Masarykova univerzita 2012.
- ŠMAJS, J. *Fenomén technika*. Brno: Doplněk 2016.
- ŠMAJS, J. *Filosofie – obrat k Zemi*. Praha: Academia 2008.
- ŠMAJS, J. *Kultura proti přírodě: Tři ekologické eseje*. Brno: Zvláštní vydání 1994.
- ŠMAJS, J. Nenahraditelnost filosofie. *Filosofický časopis*, 66, 2018, č. 4, s. 595–603.
- ŠMAJS, J. *Ohrožená kultura*. Praha: Hynek 1995.
- ŠMAJS, J. *Ohrožená kultura*. Brno: Host, Masarykova univerzita 2011.
- ŠMAJS, J. *Ústava Země: filosofický koncept*. Banská Bystrica: PRO 2015.
- ŠMAJS, J. *Základy systematické filosofie*. Brno: Masarykova univerzita 2005.
- ŠMAJS, J., KROB, J. *Evoluční ontologie*. Brno: Masarykova univerzita 2003.
- TIMKO, M. *Evolúcia-informácia-skutočnosť. Evolučnoontologická perspektiva*. Brno: Masarykova univerzita 2009. Disertační práce, Filozofická fakulta, Katedra filozofie, vedoucí práce prof. PhDr. Ing. Josef Šmajš, CSc.
- TIMKO, M., MOUDR, V., BINKA, B. (eds.). *Evoluční ontologie a společenské vědy*. Brno: Masarykova univerzita 2014.
- TOMAS, D. Feedback and Cybernetics: Reimagining the Body in the Age of the Cyborg. In: FEATHERSTONE, M., BURROWS, R. (eds.). *Cyberspace/Cyberbodies/Cyberpunk*. New Delhi: SAGE Publications 1996, s. 21–43. <https://doi.org/10.4135/9781446250198.n2>
- TURNBULL, H. W. (ed.). *The Correspondence of Isaac Newton, Vol 1, 1661–1675*. Cambridge: Cambridge University Press 1959.
- UNEP. *Costa Rica named 'UN Champion of the Earth' for pioneering role in fighting climate change*. 2019. Dostupné z: <https://www.unep.org/news-and-stories/press-release/costa-rica-named-un-champion-earth-pioneering-role-fighting-climate>
- WATSON, J. E. M. et al. Protect the last of the wild. *Nature*, 563, 2018, č. 7729, s. 27–30. <https://doi.org/10.1038/d41586-018-07183-6>
- ŽIŽEK, S. *Ecology against Mother Nature: Slavoj Žižek on Molecular Red*. Verso 2015. Dostupné z: <https://www.versobooks.com/blogs/news/2007-ecology-against-mother-nature-slavoj-zizek-on-molecular-red>
- ŽIŽEK, S. *Slavoj Zizek on ecology as religion*. 2010. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=IQbIqNd5D90>